

STADSBYGGNADS
KONTORET

Innerstadsavdelningen
Karl-Johan Dufmats
Tfn 08-50827527

PLANSAMRÅD
Enkelt planförfarande
2007-10-18

DOKID: 18531

ANK TILL NORRMALMS
STADSDELSFÖRVALTNING

2007 -10- 24

Dnr 308-612/2007

Till
Remissinstanser enligt lista
Sakägare m.fl.
Stadsbyggnadsnämndens ledamöter och
ersättare (endast brev)

**Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av kvarteret
Bocken, i stadsdelen Norrmalm, S-Dp 2007-36021-54 (ca. 20 lägenheter)**

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett detaljplaneförslag som innebär att Bocken 46, 35 tillåts byggas på med mellan två och tre våningar och att del av Bocken 39 tillåts rivras för att sedan uppföras mellan en och tre våningar högre än dagens byggnad. Vidare tillåts fasadmaterial bytas ut på alla berörda byggnader och fasaderna på Bocken 35 och del av 39 flyttas ut på Lästmakargatans gatumark.

För utbyte av information och synpunkter inbjudes härmed till samråd enligt 5 kap 28 § PBL (Plan- och bygglagen).

Samrådsmöte kommer att hållas den 5 november 2007 kl 16.00 i Laval's rum, Tekniska Nämndhuset Fleminggatan 4.

Planförslaget visas under tiden 24 oktober – 21 november 2007 i FYRKANTEN i Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4 under husets ordinarie öppettider. Planförslaget visas även på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/sbk

Eventuella synpunkter på planförslaget lämnas skriftligen och ska senast den 21 november 2007 ha inkommit till:

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm.

Den som inte framfört skriftliga synpunkter under samråd och eventuell betänketid, har inte rätt att överklaga ett eventuellt beslut att anta planen.

Karl-Johan Dufmats

Bilagor: Plankarta med bestämmelser
Planbeskrivning
Genomförandebeskrivning

Sändlista

Länsstyrelsen i Stockholm, Planenheten
Lantmäterimyndigheten i Stockholms kommun
Hyresgästföreningen, Region Stockholm
Fastighets- och saluhallskontoret
Markkontoret
Trafikkontoret
Miljöförvaltningen
Stockholm Vatten AB
Fortum Distribution AB
AB Fortum Värme
Stockholms brandförsvär
Stadsdelsförvaltning Norrmalm
Stadsbyggnadsnämndens handikappråd
Sakägare enligt fastighetsförteckning

STADSBYGGNADS
KONTORET

Innerstadsavdelningen
Karl-Johan Dufmats
Tfn 08-50827527

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING 1(3)

Enkelt förfarande S-Dp 2007-36021-54
2007-10-18

Förslag

Detaljplan för

Del av kvarteret Bocken

i stadsdelen Norrmalm
i Stockholm

S-Dp 2007-36021-54

BAKGRUND

Fabege AB inkom under sommaren 2007 med en ansökan om att få utveckla delar av kvarteret Bocken, dels hörnhuset i korsningen Regeringsgatan Lästmakargatan och dels vidare in längsmed Lästmakargatan. Ansökan inkom efter ett parallellt uppdrag mellan Strategisk Arkitektur, Tengbom Arkitekter och Nyréns om en påbyggnation av Bocken 46 i nämnda korsning. Tidigare har kvarteren runt omkring Bocken, kvarteret Jericho, Stuten och Hammaren, byggts om och till i olika etapper för att både öka områdets attraktivitet som kontorslokaler och genom ombyggnationer även öka antalet boende i Stockholms centrala delar.

Bocken 46, kommer fortsättningsvis kallas hus A. Bocken 35 kommer kallas hus B och del av Bocken 39, nu kallat kopparhuset, rivs och kallas vidare för hus C, kontor, och D, bostäder.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Ansvarsfördelning

Stadsbyggnadskontoret ansvarar för erforderliga detaljplane- och bygglovfrågor, Lantmäterimyndigheten ansvarar för erforderliga fastighetsbildande åtgärder, Exploateringskontoret ansvarar för erforderliga avtalsfrågor.

Tidplan

Samråd	4:de kvartalet 2007
Antagande Stadsbyggnadsnämnden	4:de kvartalet 2007
Laga kraft (om ej överklagad)	1:a kvartalet 2008

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem (5) år efter att planen vunnit laga kraft.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Nuvarande ägoförhållanden

Fastigheterna Bocken 35 och 39 ägs av Humlegården Lästis AB respektive Fastighets AB Varubalen båda c/o Fabege AB. Bocken 46 förvaltas med tomträtt av Humlegården Lästis AB / Fabege AB.

Fastighetsbildning

Planområdet utgörs av kvartersmark för kontors-, handels- och bostadsändamål. En 330 kvadratmeter stor yta av Lästmakargatan, Norrmalm 2:62, överförs till fastigheterna Bocken 35, hus B, och 39, hus C och D, genom fastighetsreglering. Genomförd fastighetsbildning är en förutsättning för bygglov.

Fastighetsplan

Genom en administrativ bestämmelse på plankartan upphör gällande fastighetsplaner för Bocken 35 och 46 att gälla. Nya fastighetsplaner erfordras ej, fastighetsbildning kan ske med detaljplan som grund.

Fastighetsbildning ska vara genomförd innan bygglov kan beviljas.

EKONOMISKA FRÅGOR

Avtal

Kostnaderna för stadsbyggnadskontorets planarbete täcks genom upprättandet av ett planavtal mellan staden och Fabege AB. Exploateringskontoret ansvarar för upprättandet av erforderliga avtal för försäljning av den byggrätt som tillskapas då fasadlivet på fastigheterna Bocken 35 och 39 flyttas ut i gata.

TEKNISKA FRÅGOR

Trafik

Lästmakargatan har under byggnationen av den sista etappen på kvarteret Jericho varit avstängd för högersvängande trafik från Norrlandsgatan. Denna förändring har vid tidigare planering av kvarteret varit ett återkommande ämne där Stadsbyggnadskontoret länge hävdade att denna förändring borde permanentas.

Lästmakargatans första del upp från Norrlandsgatan utgörs av en åtta meter bred brant enkelriktad uppførsbacke som ej är lämplig att trafikeras av andra fordon än personbilar, även om lastbilar med en längdbegränsning av 8,5 meter är tillåtna. Innan byggnationen fanns i backen parkeringsutrymme för tre kantstensparkerade besöksbilar. Denna parkering föreslås återställas och Lästmakargatans avstängning sköts således med en motordriven pollare för vilken Fabege AB har skötselansvaret.

I och med ombyggnationen av del av Bocken 39 till hus C och D kommer garageportarna och lastfaren som idag finns konsolideras i en punkt i vilken nedfartsrampen till garaget återfinns tillsammans med ett lastfar med utrymme för två lastbilar. Det medför en avsevärd förbättring då inga backrörelser över gångbanan längre behövs. Denna enda punkt kommer sedermera att liksom i kvarteret Jericho serva hela kvarteret Bocken.

Byggnationstakt

Bocken 46, hus A och Bocken 35, hus B, kommer vara de två första husen som genomgår den i planbeskrivningen, och illustrationsbilagan, redovisade förändringen. Därefter kommer del av Bocken 39 rivas och hus C och D byggas. När dessa förändringar gjorts kommer gatan upprustas för att på ett motsvarande sätt lyfta intrycket av helheten till den eftersträvade nivån.

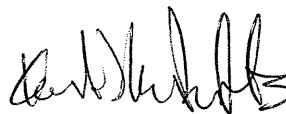
Teknisk försörjning

Inom planområdet finns en transformatorstation som kommer flyttas ned en våning från gatunivån där den återfinns idag. Stationen kommer dock även fortsättningsvis vara tillgänglig för service med bil. Andra tekniska installationer och kopplingspunkter för el, tele, va och fjärrvärme som återfinns inom planområdet är föremål för lagstiftning som ger ledningsägaren både rättigheter och skyldigheter, bland annat i form av ledningsrätt eller servitut och underhåll. Fastighetsägaren är skyldig att på anmodan upplåta sådan rätt Stockholm Vattens ledningar har ett tryck som motsvarar ca. +50 meter vilket vanligtvis räcker för en ledning interna tappställen under +30 meter allt nödvändig tryckstegring ovan sker på fastighetsägarens bekostnad.

MILJÖBEDÖMNING

Stadsbyggnadskontoret bedömer att den sammantagna påverkan på miljön i planförslaget ej är så stor att det krävs en särskild miljökonsekvensbeskrivning.

Arne Fredlund
Planchef

Karl-Johan Dufmats
Handläggare

STADSBYGGNADS
KONTORET

Innerstadsavdelningen
Karl-Johan Dufmats
Tfn 08-50827527

PLANBESKRIVNING

Enkelt förfarande
2007-10-18

S-Dp 2007-36021-54

1(9)

Förslag

Detaljplan för

Del av kvarteret Bocken

i stadsdelen Norrmalm

i Stockholm

S-Dp 2007-36021-54

HANDLINGAR

Planen består av plankarta med bestämmelser. Till planen hör denna planbeskrivning samt genomförandebeskrivning.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Detaljplanens syfte är att reglera en ombyggnation av Lästmakargatan samtidigt som en del av kvarteret Bocken som vetter mot Regeringsgatan och Lästmakargatan tillåts växa med två till tre våningar uppåt och ca. 4 meter ut på vad som idag är gatumark.

PLANDATA

Planområdet utgörs av fastigheterna Bocken 35, 46 och del av Bocken 39. Fastigheten Bocken 46 ligger i hörnet Regeringsgatan Lästmakargatan medan de fastigheterna ligger längs med Lästmakargatan.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Kvarteret Bocken har präglats av flera årtiondens olika resonemang kring stadsbyggnad och planering. Planområdet berörs av tre olika detaljplaner.

Bocken 35, hus B, har en detaljplan från 40-talet och byggnaden ritades av arkitekten Curt Björklund. Tanken vid den tiden var att Lästmakargatan skulle breddas från mellan åtta och nio meter till femton meter. Breddningen utfördes också delvis. Fastigheten genomgick 1974 en större renovering i och med uppförandet av Bocken 46, hus A. Byggnaden är klassad som gul i stadsmuseets inventering. Alltså av positiv betydelse för stadsbilden.

Bocken 46 har en detaljplan från 1974. Byggnaden är ritad av Tengbom Arkitekter. Den är klassad som grön i stadsmuseets inventering, vill säga bebyggelse som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Del av Bocken 39, hus C och D, är den senast uppförda byggnaden av de tre från 1984. ABT arkitektkontor har ritat huset. Byggnaden genomgick en totalrenovering i början på 1990-talet. Även denna byggnad är klassad som

grön av stadsmuseet. Fastigheten regleras av en detaljplan från 2003 och medger en påbyggnad som inte utnyttjats.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Lästmakargatan sträcker sig mellan Regeringsgatan och Birger Jarlsgatan och fungerar vid kvarteret Bocken främst som lastgatan till butikerna med front mot Kungsgatan. Flytten av varustransportstrafiken från Kungsgatan till bland annat Lästmakargatan har bidragit till en bättre trafik- och gångmiljö på Kungsgatan samtidigt som Lästmakargatans utseende som bakgata förstärkts.

För att motverka karaktären av lastgata och förbättra gatans utformning har Stadsbyggnadskontoret inlett ett arbete som innebär på- och tillbyggnad av fastigheterna och upprustning av gatuutformningen. Nuvarande byggnad på del av Bocken 39, kopparhuset, tillåts rivas och fasadlivet för hus B, C och D flyttas ut på nuvarande gatumark. Samtliga fastigheter ges ytterligare två till tre våningars byggnadshöjd. Bottenvåningen reserveras för butiker och entréer. Gatubeläggningen ses över och en ny passage mellan Kungsgatan och Lästmakargatan möjliggörs.

De fyra husen

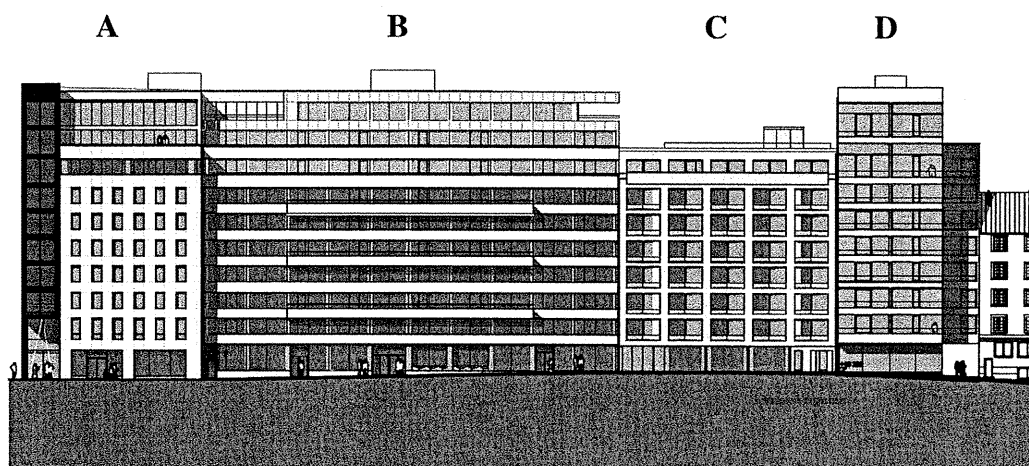

Illustration 1, fasader

Bocken 46 = Hus A

Bocken 35 = Hus B

del av Bocken 39 = Hus C och D

- Hörnhuset, hus A, är högst och annonserar kvarteret.
- Volymerna följer Brunkebergsåsens trappning.
- Bostadshuset, hus D, är ett glasat utropstecken. En lykta som skapar trygghet, särskilt kvällstid.
- Fasaderna mot Lästmakargatan byggs i ljusa material med stora glasytor för att reflektera ner ljuset i gaturummet.
- Glasad entrévåning med skyltfönster från golv till tak för att skapa attraktion och liv på gatan.
- Glasfasaden görs utan synliga profiler.
- Entréerna markeras med livförskjutning.
- Arkaden i Hus A glasas in och blir butik.
- "Lätta" indragna takvåningar för att få ner dagsljus.
- Indragningarna fungerar som terrasser.

Hus A

Hus A byggs på med 3 våningar och får ett nytt modernt ytskikt. Fasadens uttryck bevaras, men får en beklädnad av sten. Byggnaden blir en pendang till den glasade Stuten mitt emot. Tillsammans bildar de en port till city.

Hus A bildar ett nytt hörn i stadsbilden, mer i enighet med de omkringliggande, nyligen omgjorda, kv Stuten, Jericho och Hammaren. De går alla i ljusa toner med mörka socklar. Tegelbyggnadens formspråk, hål-i-mur, bevaras men förhöjs genom en påklädnad av sten. Betongbalkarna "försvinner" bakom stenskiktet. Husets befintliga idé om två tunna tegelskivor har utvecklats till en idé om två högre volymer, en svart och en vit. Den svarta blir en pendang till Stutens glaskropp i sin bredd och sitt format. Den idag undangömda entrén lyfts fram genom dubbelhög passage. Arkaden glasas in och blir butik. Gatufasaden mot Regeringsgatan öppnas upp för nya butiker.

- Husets material utgörs av svart natursten på "skivan" mot Stuten och ljus natursten mot Lästmakargatan. Nya fönster i format lika befintliga skall ligga indragna likt de befintliga. Nya fönster i annat format ligger i liv med stenfasad. Fönster på svarta gavlar ligger i liv med stenfasad och är av gråfärgat solskyddsglas. Inga synliga stuprör på fasad mot gata. Entrépartier av brons.

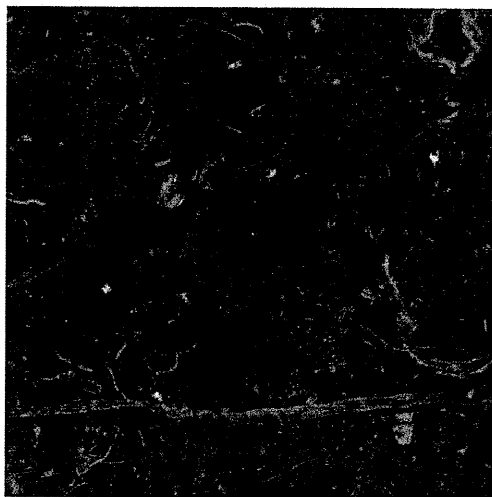

Illustration 2,

Nero Marquina, polerad alt. normalslipad

Ljus Ekebergsmarmor, normalslipad

Hus B

Fasadlivet flyttas ut i gatumark och volymen byggs på. Nya ljusa moderna fasader där ljuset reflekteras ner via stora fönsterpartier. Butiker i entréplanet ökar på livet på gatan.

Hus B får en rationell, horisontell fasad. Dess unika uttryck blir de täta balkongerna i samma material som fasaden. De grunda balkongerna ger kvaliteter till hyresgästerna samtidigt som de skapar liv i gaturummet. Bottenvåningen är glasad med markerade entréer. Takvåningarna ska upplevas som lätta.

- Husets material består av ljus mineraliskskiva och täta balkonger i samma ljusa ytskikt. Solavskärmning i liv med fasad. Takvåningar klädda i fasadskiva i grå kulör. Stuprör infällda i nischer. Glasad entrévåning. Entrépartier av brons.

Illustration 3, mineraliskivor
Färg: Ljusgrå kulör och mellangrå kulör

Hus C

Fasadlivet flyttas ut även på hus C och höjden ökar med en våning. Ett nytt parkeringsgarage byggs under hus C och D. Ett nytt stort lastfar i bottenplan på Hus C.

Förhållandet höjd-bredd är noga avvägt och hus C blir det lägsta av de nya husen. Huvudkroppen har en klassisk indelning av fönster och mur med en tydlig vertikal markering. Fönsterpartierna har samma höjd som hus B men är vinkelställda i de djupa nicherna. Detta för att skapa reflex och ge liv till gatan. Huset är, precis som Hus B, vertikalt uppdelat i butiksvåning, huvudkropp och indragen takvåning. Byggnaden smälter in i helheten men när man kommer närmare upplevs en detaljrikedom.

Hus C:s bottenvåning inrymmer hela kvarteret Bockens lastfar (som serverar även Kungsgatan). Infarten syns i fastighetsgränsen mot hus B och har plats för två 8,5 meters bilar som kan vända inomhus. Under lastfaret byggs 2 garageplan med cirka 48 p-platser.

- Husets material består av ljus puts och ljus natursten. Fönsterpartier är fasta med stora dimensioner. Solskyddet är inbakat i isolerrutan. Stuprör infällda i nisch.

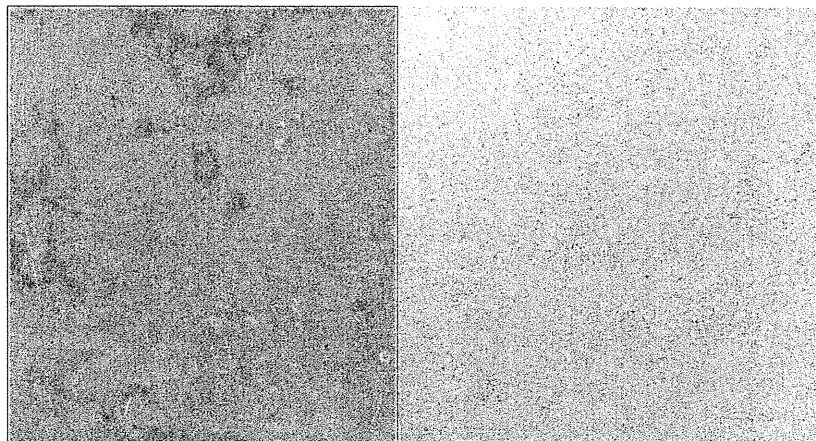

Illustration 4
Natursten, Nordvange

Putsfasad, beige kulör

Hus D

Hus D blir ett bostadshus med cirka 20 nya lägenheter. Fasadliv flyttas också ut så att ett torg bildas framför det befintliga bostadshuset. Hus D blir 10 våningar högt med butik i entréplanet.

Bostadshuset markerar sig som en tydlig volym som kragar ut i gatan. Volymen är till stor del uppglasad, dels för att få in så mycket dagsljus som möjligt i de djupa lägenheterna, men också för att ge gaturummet liv och en känsla av trygghet, särskilt kvällstid. Det kommer att arbetas vidare med antalet lägenheter och därmed fasaduttrycket, men huvudgreppet är glasade hörn, stora glaspartier och släta ytor. Under huset byggs garage i 2 våningar. Infarten blir från Hus C, men bostadshusets hiss går rakt ner i garaget. Parkeringsplatserna öronmärks för boendeparkering.

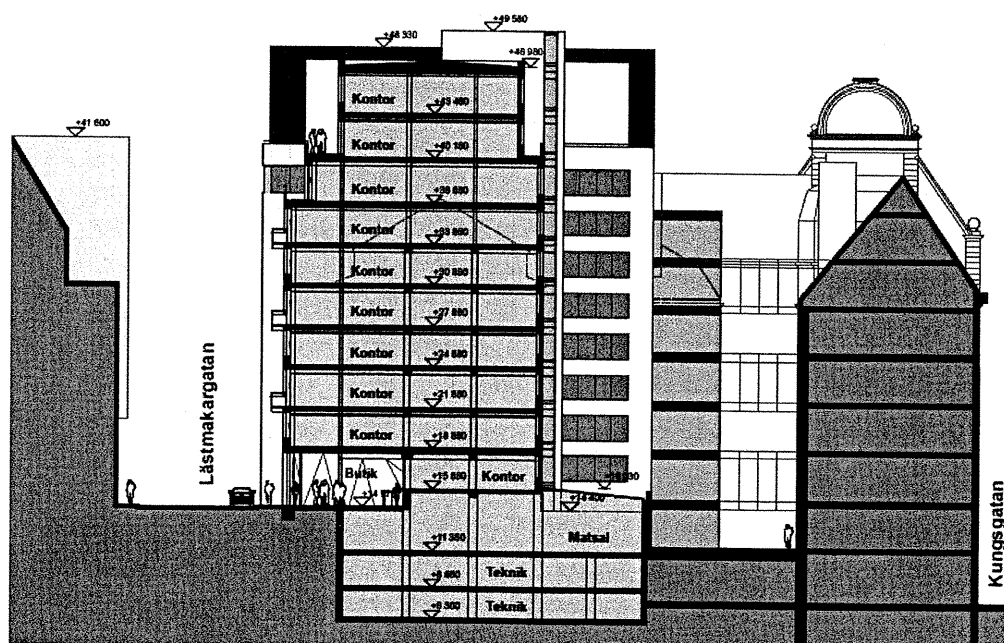
- Husets material består av stora glasytor som kompenserar en djup huskropp. Släta material, t ex aluminium eller slipad sten och distinkt detaljering. Infällda stuprör.
- Då kulören blir beroende av fasadmaterialsvalet illustreras den inte här. Frågan avgörs istället till fullo i bygglovsansökan.

Gårdsfasader

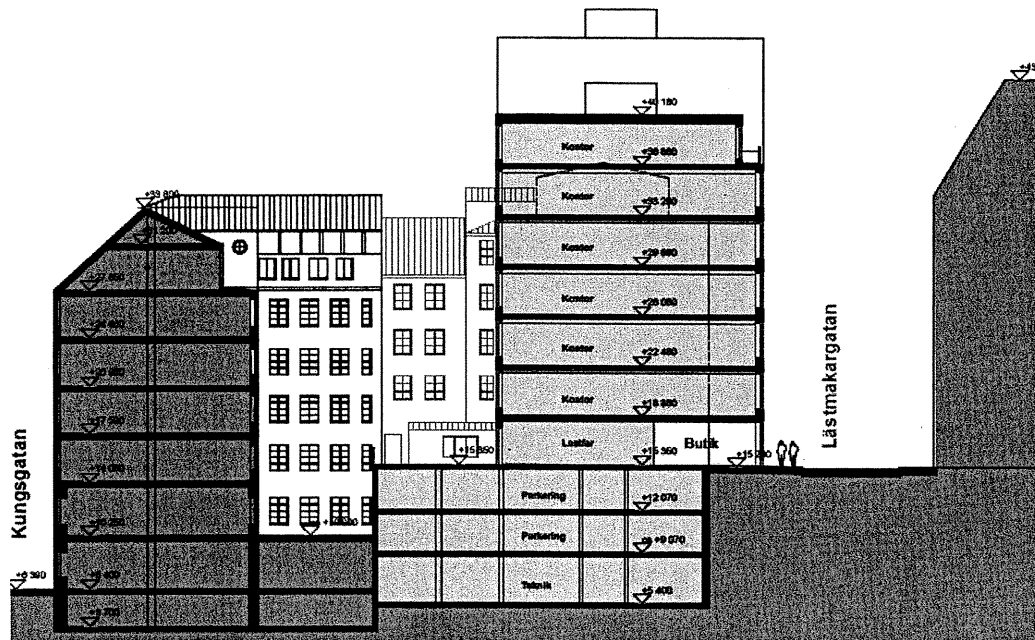
Samtliga gårdsfasader ska utföras i puts av varierande kulör. Viktigt här är att inte välja för dova färger som tar upp det naturliga ljus som kan hitta ner.

Höjder

Jämfört med den befintliga bebyggelsen längsmed Lästmakargatan blir den föreslagna mellan en och tre våningar högre. Höjdsättningen gör att den svarta kroppen mot Regeringsgatan blir den dominerande höjden som sedan motsvaras av höjden på bostadshuset. Bostadshusets placering mitt i kvarteret gör dock att den höjden inte blir lika påtaglig.

Sektion genom hus B

Sektion genom hus C

Bostäder

Stadsbyggnadskontorets policy är att ny kontorsyta ska medföljas av ny bostadsyta. Antalet lägenheter som tillskapas i hus D är minst 20 stycken. Förslaget ger 29 % bostäder av den nytillkomna kontorsytan. Detta anser stadsbyggnadskontoret vanligtvis vara för lite, men kan motiveras av en väl avvägd byggnadskomposition som i sin helhet ger gatan ett nytt uttryck och en mer inbjudande miljö.

Gatan

Lästmakargatans upplevda karaktär skall uppgraderas från lastgata till en gata för gående och boende.

De viktigaste åtgärderna för att uppnå detta är:

- Få bort lastning och lossning från gatan.
- Minska på trafiken genom avstängning av den smala branta delen ner mot Norrlandsgatan.
- Butiker, restauranger och offentliga lokaler i bottenvåningen.
- Att skapa torg, en plats för aktiviteter framför bostadshusen.
- Plantera ett större träd.
- Ny belysning.

I arbetet med ny, mer enhetlig, markbeläggning måste hänsyn tas till bullernivåer. Bra miljö för de boende är prioriterat.

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN

Trafik

Lästmakargatan föreslås bli en återvändsgata med en beläggning som tydligt visar att gatan i första hand är tänkt för annat bruk än fordonstrafik. Viljan är således att förändra beläggningen så att skillnaden mellan gångbana och körbana minskas och gaturummet även genom en beläggingsförändring får en mer inbjudande framtoning. Vändplatsen i höjd med Lästmakargatan 14 skjuts något längre väster ut och en liten torgyta tillskapas. Om möjligt med tanke på ledningsdragning i gatan föreslås ett vårdträd av lämplig art planteras om möjligt med tanke på ledningsdragningar i gatan för att ytterligare förstärka torgbildningen.

Parkering och angöring

Antalet parkeringsplatser på Lästmakargatan är idag 20 st. dagtid och 30 st. nattetid. Antalet kommer i och med avsmalningen av gatan minska till 14 st. dagtid och 16 st. nattetid. De tillkommande platserna i hus C och D är 48 platser i två plan, av vilka minst 11 i första hand är reserverade för de boende i hus D. Stadsbyggnadskontoret bedömer att de tillkommande garageplatsernas viktigaste uppgift är att ersätta de på gatan förlorade parkeringsplatserna, vilket också kan ske. Vidare bedöms att ett avsteg från riktvärdet om 5 parkeringsplatser per 1000 kvm/BTA kontorsyta i detta mycket centrala läge är acceptabelt.

Luftkvalitet

SLB analys har på uppdrag av Stadsbyggnadskontoret tagit fram en bedömning av luftföroreningshalter för nuläget år 2007 och vid en utbyggnad 2008/2009. I nulägesbeskrivningen konstateras att Miljökvalitetsnormerna för kväveoxid och PM10 inte klaras på Regeringsgatan, Norrlandsgatan och Kungsgatan men att värdena på Lästmakargatan ligger under gränsvärdena.

Till år 2008/2009 bedöms miljökvalitetsnormen för kvävedioxid och inandningsbara partiklar (PM10) överskridas på samma gatusträckor som i nuläget år 2007. Genomförs planerade ändringar i byggnadshöjd och gatubredd förvärras inte situationen.

Luftkvaliteten på Regeringsgatan påverkas ytterst lite när hushöjden byggs på med 3 våningar. Detta beror på att befintliga byggnader runt omkring redan idag har ungefär samma hushöjd som husen i kv Bocken planeras få. Regeringsgatans luftkvalitet påverkas inte heller av att Lästmakargatan smalnas av då gatubreddens inte förändras i korsningen utan först ca. 25 meter in på Lästmakargatan.

På grund av något ökad trafik och smalare gaturum ökar halten kväveoxid och partiklar (PM10) marginellt på Lästmakargatan, men miljökvalitetsnormen för luft för kväveoxid och PM10 underskrids.

Luftkvaliteten på Norrlandsgatan försämras inte av utbyggnaden. Huskropparna som breddas på Lästmakargatan ligger för långt ifrån Norrlandsgatan för att ha någon effekt på Norrlandsgatans luftkvalitet.

Trafikbuller och störningsskydd

Stadens sedvanliga krav gällande byggbuller och materialhantering kommer att tillämpas för att minska störningarna under byggtiden.

I Stockholmsregionen råder brist på byggbar mark i lägen som är centrala eller gynnsamma med tanke på kommunikationer och infrastruktur. Det finns ofta starka önskemål om att utnyttja sådana markområden för bostäder. Det är vanligt att dessa områden utsätts för bullerstörningar från bl.a. vägtrafik. De bullerskyddsavstånd som skulle krävas för att klara riktvärdet 55 dBA är då inte möjliga att nyttja eftersom ytorna inte räcker till. På grund av utrymmesbrist kan det även vara svårt att uppföra effektiva bullerskydd. Samtidigt är det i nyplaneringsfallet som möjligheterna är störst att uppnå en god ljudmiljö. För att skapa samsyn mellan plan- och miljöhandläggare och ge klara riktlinjer för olika planeringssituationer har rapporten "Trafikbuller och planering" (jan 2000) gemensamt tagits fram av Miljöförvaltningen, Stadsbyggnadskontoret, Länsstyrelsen i Stockholms län och Ingemansson

Technology AB. I rapporten redovisas några vanligt förekommande frågeställningar kring trafikbuller och planering och där ges ett antal planeringsexempel av bostäder i trafikutsatta lägen. I rapporten finns förslag till kvalitetsmål för trafikbuller samt två avstegsfall som kan accepteras i lägen där andra möjligheter att nå låga bullernivåer prövats.

Kvalitetsmål

Inomhus: 30 dBA ekvivalent ljudnivå, 45 dBA maximal ljudnivå

Utomhus: 55 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå vid fasad, balkong, uteplats och rekreationsytor i tätbebyggelse. 40 dBA vid bostadens tystasida. (samtliga utomhusnivåer är frifältsvärden)

5.1.2.2 Avsteg från kvalitetsmål - avstegsfall A och B

Avstegsfall A:

Från riktvärden görs avsteg för att innehålla max 70 dBA samt 55 dBA ekvivalent ljudnivå utomhus. Samtliga lägenheter har dock tillgång till tyst sida för minst hälften av boningsrummen med betydligt lägre nivåer än 55 dBA. Tyst uteplats kan anordnas i anslutning till bostaden.

Avstegsfall B:

Från riktvärden görs även avsteg för att nå ned mot 40 dBA ekvivalent nivå på den tysta sidan. Samtliga lägenheter har dock tillgång till tyst sida om högst 55 dBA i minst hälften av boningsrummen. I rapporten konstateras att en strävan alltid ska vara att nå 40 – 45 dBA ekvivalentnivå, aldrig mer än 55 dBA, vid den tysta sidan. I Miljöförvaltningens rapport "Undersökning av trafikbuller i gårdsmiljöer" (2001) är en av slutsatserna att 45 dBA ekvivalentnivå är en rimlig ambitionsnivå för den tysta sidan vid nybebyggelse i Stockholm. När avsteg från riktvärden planeras ska orsaken alltid redovisas i den medföljande miljökonsekvensbeskrivningen.

Riktvärden för trafikbuller			
	Kvalitetsmål	Avstegsfall A	Avstegsfall B
Maxnivåer	<70 dB(A)	>70 dB(A)	>70 dB(A)
Ekvivalentnivå vid fasad, balkong, uteplats och rekreationsytor	≤55 dB(A)	>55 dB(A)	>55 dB(A)
Ekvivalentnivå vid bostadens tysta sida	≤45 dB(A)		
Samtliga lägenheter har tillgång till tyst sida med betydligt lägre nivåer än X dB(A) för minst hälften av boningsrummen		≤45-50 dB(A) + tyst uteplats	≤55 dB(A)

Matris över riktvärden för trafikbullernivåer enligt Stockholm stad, samtliga nivåer är frifältsvärden.

Tyréns har på uppdrag av Fabege och SBK tagit fram en utredning kring bullervärdena för den planerade bebyggelsen. Beräkningen har gjorts för 10 samt 30 meter över marknivå på fasad mot Lästmakargatan., vilket motsvarar ljudnivån utomhus vid ungefär första bostadsvåningen respektive den nya översta våningen på det nya bostadshuset. Den första våningen i huset inrymmer handel.

Trafiksiffrorna för Lästmakargatan har erhållits från trafikräkningar som gjorts i september 2007. Trafiken har räknats för tisdag, onsdag och torsdag. För beräkningarna har ett medelvärde av de tre dagarna använts. Det totala antalet fordon/dygn blir då 908 st. varav 13 % är tung trafik.

Beräkningsresultat

Bostäder (höjd över gata)		30 km/tim dB(A)	50 km/tim db(A)
10 m	Leq	56	57
	Lmax	82	82
30 m	Leq	53	55
	Lmax	77	77

- enkelsidiga lägenheter inte får anläggas mot Lästmakargatan
- minst en balkong/uteplats till varje bostad eller en gemensam uteplats i anslutning till bostäderna ska utföras och/eller placeras så att de utsätts för högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå och högst 70 dBA maximal ljudnivå (frifältsvärden). Bostäder ska utföras så att ekvivalent ljudnivå i boningsrum inte överstiger 30 dBA och maximal ljudnivå inte överstiger 45 dBA mellan kl. 19-07.
- bostäder ska utformas så att minst hälften av boningsrummen i varje lägenhet får högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå (frifältsvärde) utanför fönster.

Arne Fredlund
Planchef

Karl-Johan Dufmats
Handläggare

